

Bestuursdienst

Directie BST/S&O/Jongsma

Onderwerp Inzet AWARE-systeem

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Wij zijn met het openbaar
vervoer bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Informatie over
vertrektijden krijgt u via
0900-92 92

In uw antwoord graag datum
en kenmerk vermelden.

E-mailadres
bestuursdienst@bsd.
groningen.nl

Website
www.groningen.nl

Telefoon 050 367 76 97

Bijlage(n)

Ons kenmerk BD 12.3254090

Datum 31 AUG 2012 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding.

De GroenLinks-fractie heeft enige tijd geleden vragen gesteld over de inzet van het AWARE-systeem ter bescherming van slachtoffers van huiselijk geweld.

Het AWARE-systeem houdt in dat aan een bedreigde persoon een persoonlijk alarmkastje ter beschikking wordt gesteld. Door te drukken op een knop komt via het kastje een alarmmelding binnen bij een particulier beveiligingsbedrijf, dat de melding met de hoogste prioriteit verwerkt. Het beveiligingsbedrijf traceert waar het slachtoffer zich bevindt en stuurt een melding naar de politiemeldkamer, waarna de noodhulp onmiddellijk ter plaatse gaat.

Bij de beantwoording van de gestelde vragen heeft het college zich bereid verklaard om met politie, de betrokken zorginstellingen (in het bijzonder Stichting Toevluchts-ord) en het Openbaar Ministerie (OM) in overleg te treden over de inzet van het AWARE-systeem en de rol die de gemeente daarbij kan spelen. Dit overleg heeft inmiddels plaatsgevonden. In deze brief stellen wij u op de hoogte van het resultaat van het overleg.

In de gevoerde gesprekken is aan de hand van de bestaande Groningse praktijk gezien of de inzet van het AWARE-systeem in Groningen een toegevoegde waarde kan hebben en, zo ja, of bij deze inzet, gelet op de onderlinge verantwoordelijkheden, een rol voor de gemeente is weggelegd.

Met het oog op de bescherming van ernstig bedreigde personen heeft het OM op basis van het stelsel Bewaken en Beveiligen nadrukkelijk een verantwoordelijkheid.

Omdat deze verantwoordelijkheid een belangrijke rol speelt bij de vraag omtrent de noodzaak en wenselijkheid van inzet van het AWARE-systeem in Groningen, worden de taken en verantwoordelijkheden van het OM op basis van dit stelsel hieronder eerst kort toegelicht.

Stelsel Bewaken en Beveiligen.

Naar aanleiding van de moorden op Pim Fortuyn en Theo van Gogh is het stelsel Bewaken en Beveiligen in het leven geroepen. Op basis van dit - landelijke - stelsel kunnen ernstig bedreigde personen aanspraak maken op hulp van de overheid als de dreiging zo groot is dat zij zich daar in alle redelijkheid niet tegen kunnen verzetten. In de "Aanwijzing huiselijk geweld en eergerelateerd geweld" van het OM wordt wat betreft de veiligheid van slachtoffers van huiselijk (en eergerelateerd) geweld nadrukkelijk verwezen naar het stelsel Bewaken en Beveiligen.

Als sprake is van een ernstige, persoonlijke, concrete bedreiging is de hoofdofficier van justitie van de woonplaats van de bedreigde persoon verantwoordelijk voor de te nemen bewakings- en beveiligingsmaatregelen. Om de ernst van een dreiging te kunnen bepalen staat de hoofdofficier van justitie een aantal instrumenten ter beschikking, zoals een dreigingsinschatting of een dreigingsanalyse. Op basis van deze instrumenten adviseert de portefeuillehouder Conflict- en crisisbeheersing (CCB) van het betreffende regiokorps de hoofdofficier over de te treffen maatregelen. De ernst en de waarschijnlijkheid van de dreiging zijn bepalend bij de beslissing over het treffen van beveiligingsmaatregelen. De hoofdofficier is verantwoordelijk voor en opdrachtgever van deze maatregelen, die in principe een tijdelijk karakter hebben.

De huidige praktijk in Groningen.

Wanneer slachtoffers van huiselijk geweld zich melden bij Stichting Toevluchtsoord wordt een inschatting gemaakt van de veiligheidsrisico's voor het betreffende slachtoffer. Aan de hand van een kleurencodesysteem, met de codes groen, oranje en rood, geeft Stichting Toevluchtsoord een waardering aan het risiconiveau. Bij waardering met een code oranje of rood, de hoogste risicocategorieën, wordt een melding gedaan bij de regiopolitie en het OM. Vervolgens wordt gezamenlijk door politie, Stichting Toevluchtsoord en het OM een inschatting gemaakt van de bestaande dreiging. Als het OM van mening is dat de mate van dreiging dusdanig is dat in het kader van het stelsel Bewaken en Beveiligen maatregelen getroffen moeten worden, neemt zij de verantwoordelijkheid voor deze maatregelen. Eén van de maatregelen kan zijn het inzetten van een met het AWARE-systeem vergelijkbaar alarmeringssysteem. De inzet van dit, met het AWARE-systeem vergelijkbare, alarmeringssysteem vindt dan plaats onder verantwoordelijkheid van het OM en op kosten van de politieorganisatie.

Wenselijkheid inzet AWARE in Groningen naast stelsel Bewaken en Beveiligen.

In gevallen waarin het OM concludeert dat zij op basis van het stelsel Bewaken en Beveiligen geen verantwoordelijkheid heeft omdat de mate van dreiging onvoldoende ernstig is, worden door het OM geen beschermingsmaatregelen getroffen. In de praktijk komt het voor dat Stichting Toevluchtsoord het treffen van maatregelen desondanks wel zeer wenselijk of zelfs noodzakelijk vindt. Ondanks dat het OM in die gevallen vanwege het ontbreken van een concrete dreiging of bij onvoldoende ernst van de dreiging geen maatregelen treft, kan de inzet van het AWARE-systeem

toch een meerwaarde hebben. Het gaat met name om gevallen van stalking en belaging. Soms belemmert de angst voor een nieuwe gewelddadige confrontatie iemand, die slachtoffer is geweest van ernstig en langdurig geweld, om de stap te zetten naar maatschappelijke participatie. Doel van de inzet van het AWARE-systeem, al dan niet in samenhang met andere maatregelen, is om het (potentiële) slachtoffer een gevoel van veiligheid en daarmee meer zelfvertrouwen te geven. Met de vergroting van het veiligheidsgevoel en het zelfvertrouwen draagt het systeem er aan bij dat het slachtoffer meer initiatieven durft te ontplooiën en zich weer meer in het openbare leven durft te begeven. Hiermee kan het AWARE-systeem een belangrijke bijdrage leveren aan de sociale reïntegratie van het (potentiële) slachtoffer.

Op basis van ervaringen uit het verleden is de inschatting van Stichting Toevluchtsoord dat het aantal gevallen waarin de inzet van het AWARE-systeem gewenst is, beperkt blijft tot ongeveer vijf per jaar. Dit geschatte aantal is in verhouding tot de inzet van het AWARE-systeem in andere regio's in Nederland laag. Dat komt met name doordat, voor wat betreft de bescherming van ernstig bedreigde slachtoffers van huiselijk geweld, in Groningen al een goede samenwerking bestaat tussen Stichting Toevluchtsoord, politie en het OM, en dat in veel gevallen al op basis van het stelsel Bewaken en Beveiligen door het OM maatregelen worden getroffen. In veel andere regio's in Nederland wordt door het OM ten aanzien van cliënten van Toevluchtsoorden in mindere mate gebruik gemaakt van de mogelijkheden op basis van dit stelsel.

Geschatte kosten inzet AWARE in Groningen.

Alle regio's in Nederland die werken met AWARE doen zaken met de firma X-Mark in Laren. Deze firma verhuurt de noodzakelijke apparatuur bij inzet van het AWARE-systeem. De kosten van het persoonlijke alarmkastje, dat aan het slachtoffer verstrekt wordt, bedragen ongeveer € 50,- per maand, inclusief de aansluiting op de particuliere meldkamer. Gelet op de geschatte gemiddelde duur (één jaar) van de inzet van het AWARE-systeem per geval en het geschatte aantal van vijf gevallen per jaar, worden de totale kosten geschat op ongeveer € 3000,- per jaar.

Gemaakte afspraken.

Als Stichting Toevluchtsoord de inzet van het AWARE-systeem noodzakelijk vindt in een concreet geval dient zij daartoe een aanvraag in bij de Bestuursdienst van de gemeente Groningen. In de aanvraag motiveert zij waarom het OM geen aanleiding ziet om maatregelen te treffen op basis van het stelsel Bewaken en Beveiligen en waarom Stichting Toevluchtsoord de inzet van het AWARE-systeem toch noodzakelijk vindt. Daarnaast geeft Stichting Toevluchtsoord een inschatting van de periode gedurende welke het AWARE-systeem moet worden ingezet en de met deze inzet gepaard gaande kosten.

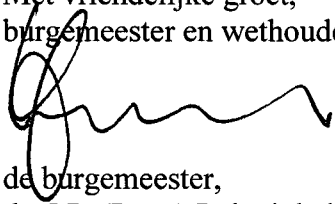

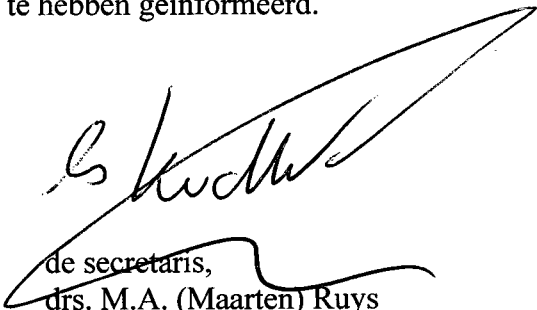
Na instemming van de Bestuursdienst kan Stichting Toevluchtsoord het AWARE-systeem inzetten. De daarmee gepaard gaande kosten worden ten laste gebracht van het veiligheidsbudget van de gemeente Groningen.

Als Stichting Toevluchtsoord in een concreet geval verwacht dat de duur van de inzet van het systeem langer zal zijn dan zij aanvankelijk - bij de aanvraag - had ingeschat, maakt zij hier melding van bij de Bestuursdienst. Na een jaar wordt de inzet van het AWARE-systeem geëvalueerd door Stichting Toevluchtsoord, OM en gemeente en wordt bezien of het ingeschatte budget voldoende is.

Wij vertrouwen erop u op deze wijze voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys